

HYVINKÄÄ

Kirjastopalvelut

Yleisten kirjastojen toiminnan ja arvojen perustana toimii kirjastolaki (29.12.2016/1492). Kirjastojen tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa (kirjastolaki 10 §). Kirjastot vaalivat toiminnallaan lukutaitoa, yleissivistystä, sananvapautta ja tasa-arvoista kansalaisyhteiskuntaa. Kaikille avoimet tilat, maksuttomat palvelut ja vaivaton pääsy tiedon lähteille ovat tärkeitä seikkoja kansalaisten yhdenvertaisuuden ja yhteiskunnan moniarvoisuuden kannalta.

Kirjastot tarjoavat monipuolisia palveluita. Palveluiden vaikuttavuutta on kuitenkin vaikea mitata. Selvää on kuitenkin se, että kirjastopalvelut lisäävät henkistä hyvinvointia. Kirjastoilla on tärkeä rooli lukutaidon tukemisessa. Hyvä lukutaito edistää työllistymistä ja ehkäisee osaltaan syrjäytymistä. Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen on ollut huolissaan lukutaidon ja lukuinnon heikkenemisestä. Tästä syystä Opetusministeri on asettanut kansallisen lukutaitofoorumin vastaamaan lukutaidon ja lukuinnon heikkenemiseen. Foorumi tukee opetussuunnitelmien käyttöönottoa korostamalla monilukutaitoa ja kielitietoista opetusta.

Kirjastojen verkkopalveluiden käyttö on lisääntynyt huomattavasti. Verkossa asiakkaat voivat tehdä esim. aineistohakuja, varauksia ja uusia omia lainojaan. E-aineiston määrä on myös pikkuhiljaa lisääntynyt kirjastoissa. Painetun kirjallisuuden asema on kuitenkin edelleen vahva. Aineiston välittäminen ja tietopalvelu sekä lukemaan innostaminen tulevat säilymään kirjastojen peruspalveluina, mutta kirjastoja halutaan kehittää myös matalankynnyksen monipuolisiksi kulttuuri- ja tapahtumatiloiksi.

Pääkirjasto

Pääkirjaston laajat aukioloajat ja monipuoliset aineistot sekä palvelut on turvattava myös tulevaisuudessa.

Kirjastojen tekemä yhteistyö koulujen ja päiväkotien kanssa on ainoa keino tavoittaa myös sellaiset lapset ja nuoret, joita ei kotona kannusteta kirjastonkäyttöön. Tästä syystä koulut ja päiväkodit ovat kirjastolle tärkeitä yhteistyökumppaneita. Lähikirjastot nähdään tärkeinä nimenomaan lasten kirjallisuusharrastuksen ja kirjastonkäytön näkökulmasta. Kirjastot ovat myös läksyjenluku- ja oleskelutiloja koulupäivien jälkeen.

Vuonna 2016 uudistettu opetussuunnitelma edellyttää kirjaston ja koulujen välisen yhteistyön kehittämistä. Opetussuunnitelma painottaa oppimista luokkahuoneiden ulkopuolella. Kirjastosta löytyy niin tiloja kuin materiaaliakin oppilasryhmiä varten sekä apua ja työkaluja tiedonhankintataitojen kehittämiseen. Teemavinkkaus ja räätälöity tiedonhaun opetus soveltuvat erinomaisesti ilmiöoppimisen tueksi.

Kirjastolaissa kirjastojen yhdeksi tehtäväksi on määritelty tilojen tarjoaminen oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Viime vuosien aikana kirjastojen merkitys turvallisina julkisina tiloina on kasvanut. Tällä hetkellä on paljon asiakkaita, jotka käyttävät kirjastoa muuhun kuin aineiston lainaamiseen. Kirjastojen tarjoamat tietokoneiden käyttömahdollisuudet ja koulutukset ovat tärkeä osa kansalaisdemokratian edistämistä. Näin voidaan ehkäistä syrjäytymistä ja väestön digitaalista jakautumista.

Hyvinkäällä on pääkirjaston lisäksi kaksi lähikirjastoa. Lähikirjastot sijaitsevat Hakalassa ja Paavolassa. Jokaisessa kirjastossa on Kulttuuripolku-mallin mukaisesti yhteistyötä koulujen kanssa. Hyvinkään kirjastopalvelut kuuluvat Ratamo-kirjastoihin. Asiakkaiden käytössä on säännöllisten kuljetusten ansiosta oman aineistokokoelman lisäksi Ratamo-kirjastojen kokoelmat.

Hakalan kirjasto

Hakalan kirjasto (434,5 m²) sijaitsee monitoimitalossa, jossa toimii kirjaston lisäksi Hakalan koulu, Hakalanpolun koulu, päiväkotiki, neuvola ja nuorisotila. Hakalan monitoimitalo valmistui vuonna 1987. Vuonna 2017 Hakalan kirjastoon tehtiin sisäkatto- ja valaisinremontti. Hakalan kirjaston tulevaisuus ratkaistava samalla kun monitoimitalosta on neuvola siirtymässä muihin tiloihin. Lähipalvelut ovat tärkeitä lasten kirjallisuusharrastuksen ja kirjastonkäytön näkökulmasta. Hakalan kirjastoa on kehitetty palvelemaan erityisesti kouluja ja päiväkoteja ja aineistohankintojen painotus on lasten- ja nuortenkirjallisuudessa.

Tilastot

VUOSI	LAINAT	KÄVIJÄT
2016	54 582	34 561
2015	52 795	30 327
2014	57 129	32 332
2013	56 012	32 217
2012	61 457	35 707

Vuonna 2016 Hakalan kirjastossa panostettiin kirjavinkkaukseen. Tästä syystä myös lainausmäärät nousivat Hakalan kirjastossa kyseisenä vuonna 3,4 prosenttia.

Paavolan kirjasto

Paavolan lähikirjasto (121,5 m²) on rakennettu vuonna 1959. Kirjastokäyttöön rakennus saneerattiin vuonna 1982. Paavolan lähikirjastoon on tehty vain pienimuotoista perusparannusta vuosien varrella.

Paavolan koulun luokat käyvät ahkerasti Paavolan kirjastossa (välimatka Paavolan kirjastoon 100 m, mutta pääkirjastoon 3 km). Kouluyhteistyön avuksi saatiin Aluehallintoviraston avustus vuosille 2017-2018. Paavolan alakoululla on 225 oppilasta ja heistä on 33 % maahanmuuttajataustaisia. Maahanmuuttajien kotouttamisessa kirjaston rooli on tärkeä, koska kirjasto on maksuton, kaikille avoin ja helposti saavutettava. Kirjastolain (1492/2016) mukaan kirjastojen tulisi mm. luoda kasvavan maahanmuuton seurauksena monimuotoisempia sekä moniarvoisempia palveluita ja toimintaa asiakkailleen.

Päiväkoteja Paavolan alueella on kaksi (Jussilankadun ja Paavolan päiväkotiki) ja niissä toimii yhteensä 7 ryhmää. Ryhmissä on tällä hetkellä paljon maahanmuuttajataustaisia lapsia.

Tilastot

VUOSI	LAINAT	KÄVIJÄT
2016	23 365	9 891
2015	23 257	9 559
2014	22 571	8 451
2013	25 771	10 333
2012	26 922	11 531

Paavolan kirjasto tarvitsee tulevaisuudessa uudet toimitilat. Paavolan kirjasto olisi järkevää sijoittaa Paavolan koulun ja päiväkodin kanssa samaan rakennukseen Paavolataloon. Tätä asiaa pohditaan Paavolatalon hankesuunnitteluvaiheessa tarkemmin.